

Pripravljalni odbor!

Mnogo zr topnikov: dobilo pisma ter tiskovine, da izvrše priprave za uspešne občne zборе. Nekateri so dobili tudi že potrjena pravila. Prosimo pristaše in zapupnike Kmetijske zveze, da izvršijo čimprej vse organizatorične priprave, da se zamore vršiti občni zbor. Želimo tekom zime izpopolniti organizacijo ter jo dovršiti vsaj do one višine, kakor je bila pred razpustom.

Bodimo štedljivi.

Prosimo v posameznih srezih krajevnih odborov Kmetijske zveze, da dogovorno

medsebojno priredijo občne zборе ob nedeljah vsaj v dveh sosednjih krajih, da zamore en zastopnik iz pisarne nastopiti na obeh, tako nam prihranite na osebah, na denarju in času.

Ustanovne občne zборе je treba vedno javiti pristojnemu sreskemu načelstvu. Sej krajevnih odborov ni treba javiti.

Vse dopise za Kmetisko zvezo pošiljajte iz ozemlja bivše mariborske oblasti na naslov:

Okrožna pisarna Kmečke zveze v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 I.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Katoliško prosv. društvo »Zarja« priredi v nedeljo 31. januarja v Narodnem domu tridejansko burko »Lesena peče«. Je to najnovejša slovenska šaloigra, polna zdravega smeha in obenem poučne vsebine. Da bo še bolj lušno, bodo pevci na koncu pridejali še par kupletov, ki bodo še povzdignili veselo razpoloženje. Ker se torej obeta vesel in zabave in smeha poln nedeljski popoldan, zato so vsi prijatelji poštene zabave in veselega smeha vabljeno vabljeno. Da pa bo vsem postreženo, se igra s kupleti vred ponovi v nedeljo 7. februarja ob običajni uri.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Pripravljalni odbor za zgradbo društvenega doma pri Sv. Rupertu v Slov. goricah se tem potem najlepše zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri zgradbi našega prepotrebnega prosvetnega doma. Ni malenkost, zgraditi stavbo 22 m dolgo in 10 m široko brez sredstev. Vendar je šlo. Sestali smo se 25. marca 1936, takrat izvolili pripravljalni odbor, kateri je takoj šel na delo. Dne 5. julija 1936 je bil slovesno blagoslovljen temeljni kamen, tri tedne pozneje je bila stavba že toliko dograjena, da smo jo pokrili. Slovesno blagoslovljena, otvorena in znotraj zgotovljena je bila stavba dne 18. oktobra 1936. Ta dan je prejel krst z igro »Podrti križ«. Vendar bo marsi-

koga zanimalo, s kakšnim veseljem so naši vrli Rupertanci pomagali z dajatvami in s kulukom. Kamena so darovali razni dobrotniki 60 kub. m. Od tega je dal eden sam 38 kub. m. Lesa so darovali vsi skupaj 115 drev, od tega eden sam 18 drev. Zraven tega so vznikli ves material za stavbo, kakor kamenje, zidno in strešno opako, pesek, les, sploh vse brezplačno zvozili. Skupaj je bilo 190 voznin. Pijače so darovali naši vrli gospodarji okrog 1000 litrov. Kruha za delavce so spekle naše matere 58 hlebov. Peska so darovali lastniki 35 voz brezplačno. Zidarji in tesarji so delali brezplačno skupaj 52 dni. Fantje in moške so napravili kuluka 92 dni, dekleta 33 dni. Kar so delali člani pripravljalnega odbora, to niti ni všteto. G. organist je izvršil v splošno zadovoljnost krasen oder. Oder je skupno z našimi mizarji napravil brezplačno. Slikal ga je tudi domači slikar brezplačno. Skupno bi stala stavba okrog 120.000 Din in je skoraj plačana. Vidi se, kaj premore skupni nastop in organizacija dela. Smo lahko ponosni na delo, ki smo ga izvršili. Še enkrat ponovna hvala vsem, ki ste sodelovali! V našem Slovesnem domu pa naj se vzgaja mladina, ki bo ponos in veselje staršem, narodu, cerkvi in državi. Bog živi!

Sv. Ana v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo 31. januarja šaljivo in poučno igro »Dva se ženita«. Ob enem bo letni občni zbor katoliškega prosvetnega društva. Prijatelji društva, pridite v obilnem številu! Z ukazom kraljevih namestnikov in na predlog mini-

stra notranjih zadev se preimenuje občina ščavnica v: Sv. Ana v Slov. goricah.

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukajšnje Prosvetno društvo ponovi na Svečnico popoldne po večernicah v Društvenem domu lepo opereto v dveh dejanjih »Čevljar in vrag«.

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru pripravi za pustni čas Danilo Cerarjevo veselo opereto: »Čevljar in vrag«. Soliste in zbor spremlja orkester. Prva predstava bo v nedeljo 31. januarja, ob pol 4. uri popoldne, druga pa v nedeljo 7. februarja ob isti uri v Katoliškem domu. Prijatelji dobrega humorja vabljeno vabljeno!

Sv. Vid pri Ptuj. Tukajšnji Podmladek Jadranske Straže priredi v nedeljo 31. januarja v Slovesnem domu v Sv. Vidu koncert narodnih pesmi pod vodstvom gđ. učiteljice Podjavšek Antonije. Prijatelji lepe narodne pesmi vabljeno vabljeno!

Središče. Narodna prosveta v Središču vpripori 31. januarja burko v treh dejanjih »Izgubljeni in zopet najdeni mož«. Začetek ob 7. uri zvečer, vstopnina 4 in 2 Din. Prijatelji smeha, pridite!

Velika Nedelja. V nedeljo 31. januarja, popoldne po večernicah, priredi tukajšnja šolska mladež mladinsko igro »V kraljestvu pševce«. Otroci sodelujejo kot pevci in igralci. Uvabljeno vabljeno vsi starši in prijatelji mladine!

Sv. Vencel. Naši igralci priredijo v nedeljo 31. januarja ob 3. uri popoldne v tukajšnji šoli najnovejšo slovensko burko Jalenovo »Leseno peče«. Vsi od blizu in daleč iskreno vabljeno!

Zreča. Naše Katoliško prosvetno društvo vpripori v nedeljo 31. januarja ob treh popoldne v dvorani g. N. Winter v Zrečah vesellogro »Mihli je treba moč«. Vabljeno in dobrodošli prav vsi!

Slovenske Kraljice. Na Svečnico dne 2. februarja priredi Katoliško izobraževalno društvo ob 3. uri popoldne v Katoliškem društvenem domu veselo predpušno burko »Lesena peče« v treh dejanjih. Kdor se hoče pošteno in iz srca namenjati, naj ne zamudi prilike. Predprodaja vstopnic v trgovini Antona Valenčak.

Colja. Proslava 30letnice Katoliškega prosvetnega društva se vrši po tem sporedu: V soboto,

je privezal padalo in odskočil proti zemlji, kamor je priletel nepoškodovan. Aeroplan pa je medtem v zraku krožil dalje in sicer je letel še celo uro časa s polno silo. Med tem poletom se je letalo večkrat približalo zemlji na 20 m razdalje, toda vselej je zopet skočilo kvišku in plaval nekaj časa naprej. Čez dobro uro pa je bila zaloga goriva izčrpana in tedaj se je aeroplan zrušil na tla. Padel je v neki gozd.

Kupujem

za jesenova debla, dolžina od 3 m naprej, premer od 30 cm naprej, dolgo, ravno blago brez grč, samo vagonke pošiljke od nakladalnih postaj. Fridolin Bischof, Izvoz lesa, Maribor, Kacijanerjeva ulica 22, telefon: 26-25.

ob štirih pa sem šel na pot. Od Sel sva hodila s temle Janezom Kresnikom skupaj.

»Odkod pa vi?« se je obrnil sodnik na grofovega jagra.

»Bil sem v mestu pri svojem gospodarju, gospodu grofu; nekaj sem mu nesel,« je odgovoril mladi mož. »Sinoči sem se podal nazaj in sem vso noč hodil.«

»Ali imate priče?«

»Katerega hudiča pa kaj briga?« je zarobantil grofov jagar.

»Brez prič ne velja na sodnji nič.«

»Pa nič! Če jaz sodnji nisem potreben, meni sodnje ni treba.«

Zasukal se je in hotel oditi. Toda Gašpar ga je ustavil in dejal:

»Počakaj, Anza! Jaz sem priča, da si bil predvčerajšnjem v Dobrovljah pri moji sestri Cenci čez noč; Cenca je namreč Anzana vzredila in mu je za mater. Da si bil včeraj res v mestu, to bo izpričal gospod grof. Da si me danes zjutraj blizu Sel došel, zato sem spet jaz za pričo... Zdaj pa se bomo drugače pomenili. Gospod sodnik, midva sva roparja videla; na poti sem sva ju srečala.«

»Kje? Kdaj?« je vprašal sodnik, ne da bi kazal le trohico kakega iznenadenja.

»Med Rutami in Gorenčami — pred kakimi tremi urami.«

Zdaj je možic na dolgo in široko pripovedoval, kako sta srečala onadva potepuha in potem našla tisto reč na cesti, in jo položil pred sodnika na mizo.

Mežnar je takoj segel po njuni najdbi, tudi Veronika in gospod žurnik sta jo natančno pogledala — in kar kmalu so vsi v en glas vzklisknili:

»To je kos Marijine tenčice! — Res! — Vsak ga spozna. Prišeci morem.«

Ta hip je prihitel krčmar od Zlate krone in tresčil kar pred sodnika:

»Gospod sodnik, okradli so me. Dva tujca sta prenočevala pri meni, moški in ženska, kramarja baje. Ker se danes zjutraj dolgo nista prikazala, sem šel za njima gledat. Pa sta jo že prej popihala in sta pobrala, kar sta mogla: prte s postelj, srebrni križec s stene, svečnik in, zdi se mi, tudi denarja sta nekaj ukradla.«

Vse skrižem so začeli vpiti in na kraju kraja je bilo očitno, da sta krčmarja okradla prav tista potepuha, ki sta ju srečala Gašpar in Anza. Sredi hrušča je zagrmel sodnikov glas, ki je zapovedal:

»Mir! Vsako besedo je treba prav postaviti in zapisati. Ko to opravim, bom poslal protokol gospodu mestnemu sodniku, da ta ukrene, kar se mu zdi prav in potrebno.«

S protokolom še muhe ne boste ulovili, kaj šele kakega tatu, hahaha,« se je zasmel grofov jagar.

»Gospod sodnik, potuho dajete potenuhom,« se je jezila Veronika. »Dajala bi, da bi bilo zdaj kaj

30. januarja, ob 8. uri zvečer, v veliki dvorani Ljudske posojilnice v Celju akademija z govorom g. predsednika prof. Petra Kovačiča ter drugimi zanimivimi točkami. V nedeljo, 31. januarja, ob pol 9. uri dopoldne v dvorani Ljudske posojilnice slavnostno zborovanje, na katerem govori dr. Josip Hohnjec, predsednik Prosv. zveze. Ob 10. uri dopoldne v župnijski cerkvi sv. Daniela slovesna sv. maša.

Podčetrtek. Dobro je, da se je oglašil dopisnik v »Slovenskem gospodarju« 20. januarja in vsaj malo omenil, kako se giblamo in kaj delamo. Sicer nas nihče ne bo poznal, kdor pa ve za naš kraj, pa misli, da smo najbolj zaostali in sami nevedneži, ki niti pisati ne znamo, da bi kaj poročali v svoj list. Žalibog je nekaj mladine, ki se za izobrazbo nič ne briga, a imamo mladino, ki se je krepko poprijela dela za prosveto. O tem priča naše mlado izobraževalno društvo, ki se lepo razvija in je doseglo v kratkem času lepe uspehe. Naj naštejemo: oder, ki je majhen, a zelo uporabljiv in na katerem je bilo v enem letu pet lepih prireditev, ki se jih ne bi trebalo sramovati v večjih krajih; knjižnica, ki je bila prej brez vsake vrednosti, sedaj pa ima že skoraj blizu 200 knjig dobre vsebine; po njih sega naša mladina, ki je željna izobrazbe. Najlepša prireditev je pa bil zadnji pevski koncert 1. januarja 1937. Pri koncertu ne smemo prezreti dela g. organista Cvetka, ki je od pozne jeseni imel vsak dan skoraj pevske vaje s pevci in pevkami. Odločno pa moramo ugovarjati dopisniku zoper trditve, da društvo politično deluje. Društvo ni politično, ampak prosvetno, se s politiko ne peča, kar dokazujejo zadnje volitve, ko je bilo med člani naziranje tako različno; če bi bile volitve po tem izpadle, bi bil izid najbrž nekoliko drugačen. Društvo politično delovati ne sme in kdor bi hotel v imenu društva politično delovati, bi ga vodstvo društva takoj izključilo. Če pa je kateri član društva tudi član kake politične stranke in za njo deluje, je to njegova zasebna zadeva in se tako delo ne sme pripisovati prosvetnemu društvu. Prosvetno društvo ima edino nalogo, gojiti izobrazbo v krščanskem in narodnem duhu.

Laško. Naše izobraževalno društvo je bilo na zadnjem občnem zboru 27. decembra preimeno-

vano v Slomšekovo prosvetno društvo. Ta sklep je bil od vseh članov sprejet z velikim navdušenjem. Prav je tako; naj le društvo pod Slomškovim varstvom zajame vso našo župnijo, naj le v naši fari zaživi Slomškov duh, da bomo res neomajno stali v boju za verske in narodne svetinje. — Društvo ima sedaj fantovski odsek, ki ima 76 članov. Svoja predavanja ima vsako nedeljo p. oprvi sv. maši v nadžupnijski dvorani. Naša edikleta nočejo prav nič zaostajati za fanti, zato so si ob Božiču osnovali svoj dekliski krožek, ki menda že po številu presega fantovski odsek. Prav, naj le bo med njima plemenita tekma, kdo bo storil več dobrega za našo katoliško stvar. — Dekliski krožek ponovi v nedeljo dne 31. januarja v nadžupnijski dvorani Mlakarjevo veseligr »Nevesta iz Amerike«, ki je pri prvi predstavi žela splošno odobravanje. Pridite, da podpremo voštena stremljenja naše mladine. — Društvo je v zadnjem času nabavilo nad 300 lepih novih knjig. To je bilo mogoče, ker je ban dr. Natlačen društvu poklonil podporo v znesku 2000 Din, za kar se mu na tem mestu najlepše zahvaljujemo. Knjižnica je sedaj urejena in se knjige proti malenkostni odškodnini izposojujejo vsako nedeljo po prvi sv. maši, pred in po drugi sv. maši in po večernicah, v kaplaniji. Knjige si lahko izposojujejo tudi nečlani. Pridno segajte po knjigah!

Artiče. Naše Prosvetno društvo nas bo za Svečnico dne 2. februarja ob treh popoldne v narodni šoli razveselilo z igro »Zmešnjava« za

zmešnjavo, burko v petih dejanjih. — Ponovno se je knjižnica Prosvetnega društva izpopolnila z novimi knjigami, kakor z Jurčičevimi in mladinskimi spisi, tako da ima tudi mladina sedaj svoje knjige za pouk in kratek čas. Zdej, dokler je še čas, si naročite na dobre katoliške časopise, da boste dobili še vse izide številke. Res je, da dober časopis in knjiga sta kot dobra prijatelja, ki prinašata srečo v družino. Slab časopis in knjiga pa kot hudoben človek, ki prinaša v hišo nesrečo in nemir. Zato v vsako res katoliško hišo res katoliški list!

Dol pri Hrastniku. Predavanje o španiji, ki ga je imel prejšnjo nedeljo pisatelj Javornik, je pritegnilo toliko poslušalcev, da je bila dvorana do zadnjega kotička polna. Predavatelj je predaval nad dve uri nepretrgoma in žel splošno odobravanje, posebno navdušeni zanj pa so bili delavci. Skioptične slike so predavanje osvetlile do popolne jasnosti. Farna univerza si utira pot do nujne institucije pri nas. Sledeče predavanje bo v nedeljo 14. februarja. V nedeljo 31. januarja igrajo naši igralci veseligr »Burko o jezičnem dohtarju«, ki bo vsem v pravo razvedrilo. Kakor smo bili ob resnih dnevih združeni, tako vas vabimo, da se združimo tudi v predpostnem veselju. — Na Svečnico bo Marijina proslava. Farne mladenke bodo pozdravile v mornariških oblekah Marijo, otroci igrajo božično igro in mladenke novo igro »Goreča sveča«. Oder bo za to igro na novo urejen in bo presenečal. Vsečina igre je globoka in sodobna.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Vuhred. Dne 13. t. m. smo pokopali gđc. Antonijo Koren, bivšo kuharico v Pahernikovi hiši. Rajna je bila velika dobrotnica tukajšnje župne cerkve. Novi zvonovi, za katere je rajna darovala precejšnjo svoto denarja, so kot mrliču njej privikrat vsi štirje skupno zapeli. Rojena je bila rajna pri Sv. Jakobu v Slov. goricah leta 1859. Dočakala je torej visoko starost 78 let. Službovala je pri odličnih rodbinah v Mariboru,

zadnjih 18 let pa v Vuhredu v Pahernikovi hiši. Pri njenem pogrebu se je zbralo veliko župljanov iz hvalečnosti do velike cerkvene dobrotnice. Prišel je k pogrebu tudi ribniški g. župnik Vrhnjak Alojzij. Pred krsto v cerkvi se je rajni dobrotnici zadnjikrat zahvalil domači g. župnik Leber Ivan za vse dobrote, ki jih je skazala cerkvi in drugim dobrim namenom. Stavljal jo je za lep vzgled čistega in pobožnega življenja, za

drugega bolj potrebno, kakor da tratite čas s svojim protokolom.

Vmes se je oglašil sodnikov sin, ki je še vedno stal v kotu:

»Menda je zdaj jasno, da sem nedolžen. Nočem delj ko razbojnik tu stati.«

Sodnik je mignil biriču, naj Lavrinca razreši; ta se je urno pobral pri durih ven. Medtem je postal hrušč večji. Sodnik je potrkal po mizi in dejal s povišanim glasom:

»Sodniji ni treba nasvetov. Sodnija sama najbolj ve, kaj je treba kdaj storiti.«

»Če nam sodnija ne pomore, si bomo sami pomagali,« je zagrmel mežnarjev bas. »Ojdimo!«

Kakor na povelje so vsi vstali in hrupno odšli iz dvorane. Ko je prišla Veronika mimo grofovega jagra, se je radovedno ozrla nanjo; ko pa je zapazila, da je njegov pogled srepol zastran vanjo, je zardela, pobesila oči in odhitela.

Sodnik je mrko gledal za odhajajočimi, v delu pa se ni dal zmotiti, ampak je s pisarjem dovršil protokol. V trgu spodaj pa so vabili ljudi, naj grejo za potepuhoma. Kar hitro se je zbral šop mož in fantov, ki so se razdelili in udarili za zločincema. Preiskali so vso dolino in prišli daleč tja do meje, toda ne sledu niso našli. Potepuha sta izginila, kakor da sta se v zemljo vdrla in nikdar ju nihče

več ni videl, ne čul kaj o njih — ne zdaj, niti pozneje kdaj ne.

Uro hoda za Šmarjem, tam, kjer zavije pot v Šmarsko planino in dalje gor na Hude peči, kjer je grof redil svojo divjačino, je bila krčma Na Fužini. Stala je tu iz onih časov, ko so tod še fužinarji živeli in kovali. Zdej so zahajali vanjo pastirji in lovci ter kramarji, ki so prihajali čez Sleme. V samotno, sredi gozda skrito krčmo pa se je zatekala tudi lahko-miselna mladež, ki je tu pijančevala in uganjala svoje norije.

Nekega večera konec septembra je bilo Na Fužini zopet vse živo. Iz hiše je udarjal duh po žganju, vriski so doneli in godba, ropot in cepet, vmes pa hrešč ženskih glasov.

Notri v prostorni pivnici se je sukalo kakih dvajset fantov in pol toliko razposajenih žensk. Ker je bilo plesalcev več ko plesalk, je ta ali oni fant plesal sam, pa je prežal, da je drugemu ugrabil dekle in se zavrtel z njo in skakal, dokler mu je drugi ni spet prevzel. Vmes so krolili in uganjali burke.

Bili so večidel kmečki iz Šmarja, nekaj pa jih je bilo tudi mestno občečenih; med temi je bil sodnikov Lavrine, krojač Murko in urarjeva Rezika iz Kaple.

(Dalje sledi.)

Zima, zima... Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarnov brez napak, pristinobarvni, »Paket Serija A« za moško, žensko, posteljno, namizno perilo in rjuhe; »Paket Serija B« vsečina 15—21 m dobro uporabljenih ostankov prvovrstnih touringov, flanel za pijame in barhentov za obleke ter paket »Serija Z« z vsebino 3 m blaga za zimsko suknjo ali ženski plašč, moško obleko ali damski kostum poštine prosto samo Din 1⁰⁰ —. Dalje novi specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 19 m najfinjših pijama flanel, modnih barhentov za obleke in bluze ter toplega moškega ženskega spodnjega perila. Ta paket Din 148 vse poštine prosto. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Naročite, določeno rje še zaloga pri RAZPOŠILJALNICI »KOSMOS« MARIBOR, Dvofakova cesta št. 1. 85